"TASDIQLAYMAN"
Toshkent shahar Madaniyat
Boshqarmasi boshlig'i
_____
2023-yil "___" _____

TOSHKENT SHAHAR MADANIYAT BOSHQARMASI TASARRUFIDAGI MIRZO ULUG'BEK TUMANI 20-SON BOLALAR MUSIQA VA SAN'AT MAKTABINING

NIZOMI

Toshkent, 2023-yil

Mazkur Nizom O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 15-fevraldagi “O‘zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi faoliyatini tashkil etish to‘g‘risida”gi PQ-2778-son, 2017-yil 31-maydagi “Madaniyat va san’at sohasini yanada rivojlantirish va takomillashtirishga doir chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-3022-son Qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1995-yil 18-fevraldagi 59-son qarorining 2-ilovasi bilan tasdiqlangan “Maktabdan tashqari mauassasa to‘g‘risidagi Nizom”, 2016-yil 5-maydagi “Bolalar musiqa va san’at maktablari to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi 144-sonli Qarorlari, shuningdek, Madaniyat vazirining 2017-yil 22-iyundagi “O‘zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi tizimidagi bolalar musiqa va san’at maktablarining namunaviy Nizomini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 361-sonli buyrug‘iga muvofiq, Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani 20-son bolalar musiqa va san’at maktabi faoliyatining asosiy qoidalarini belgilaydi.

1-bob. Umumiy qoidalar

1.1. Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani 20-son bolalar musiqa va san’at maktabi *(keyingi o‘rinlarda – 20-son BMSM deb yuritiladi)* maktabdan tashqari Ta’lim muassasasi hisoblanib, uning asosiy faoliyati unib-o‘sib kelayotgan yosh avlodning iste’dodini har tomonlama kamol toptirish va madaniy saviyasini yuksaltirish, o‘quvchilarning milliy va jahon musiqalari, tasviriy san’atining yuksak namunalaridan keng bahramand bo‘lishi uchun zarur sharoitlar yaratishga qaratilgan.

1.2. 20-son BMSM o‘z faoliyatida O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlariga, O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlariga, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, qarorlari va farmoyishlariga, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlariga va boshqa qonun hujjatlariga, shuningdek o‘z Nizomiga amal qiladi.

1.3. 20-son BMSM davlat muassasasi shaklidagi yuridik shaxs hisoblanadi va o‘z Nizomiga, mustaqil balansiga, shaxsiy g‘azna hisobvaraqlariga, O‘zbekiston Respublikasining Davlat gerbi tasviri tushirilgan va o‘z nomi yozilgan dumaloq muhriga, to‘rtburchak shtampiga va maxsus blankalariga ega bo‘ladi.

1.4. 20-son BMSM O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda ro‘yxatidan o‘tgan kundan e’tiboran yuridik shaxs maqomiga ega bo‘ladi.

1.5. 20-son BMSM o‘z faoliyatini Toshkent shahri hududida amalga oshiradi.

1.6. 20-son BMSMning Nizomi Namunaviy Nizom asosida ishlab chiqilgan.

1.7. Ta’lim muassasasining rasmiy nomi:

Davlat tilida to‘liq nomi: **Toshkent shahar Hokimi Mahkamasining Madaniyat Boshqarmasi tasarrufidagi Mirzo Ulug‘bek tumani 20-son bolalar musiqa va san’at maktabi.**

Davlat tilida qisqartirilgan nomi: **Toshkent shahar Mirzo Ulug‘bek tumani 20-son BMSM.**

Rus tilida to‘liq nomi: **Детская школа музыки и искусств № 20 Мирзо Улугбекского района при Главном управлении культуры Хокимията города Ташкента.**

Rus tilida qisqartirilgan nomi: **ДШМИ № 20 Мирзо Улугбекского района города Ташкента.**

Ingliz tilida to‘liq nomi: **Children’s School of Music and Arts No. 20 Mirzo Ulugbek district under the Main Department of Culture of the Tashkent City Mayor’s Office.**

Ingliz tilida qisqartirilgan nomi: **CSMA No. 20, Mirzo Ulugbek district, Tashkent city.**

- Yuridik manzili: 100201, Toshkent shahr, Mirzo Ulug‘bek tumani, Ahmad Yugnakiy mavzesi.
- Ta’lim yo‘nalishiga tegishliligi: maktabdan tashqari Ta’lim muassasasi.
- Ta’lim faoliyati yo‘nalishi: musiqa va san’at.
- O‘qitish shakli: kunduzgi (8:00-20:00).
- Mulkchilik shakli: davlat Ta’lim muassasasi.
- Ta’lim muassasasining STIRi: 206564135.
- 20-son BMSM Toshkent shahar Orjenikidze rayoni ijro qo‘mitasining Qarori hamda Toshkent viloyati Madaniyat Boshqarmasining 1959-yil 1-sentabrdagi 126a-sonli Buyrug‘iga asosan tashkil topgan.
- 20-son BMSM Toshkent shahar Mirzo Ulug‘bek tumani Tadbirkorlik subyektlariga “yagona darcha” tamoyili bo‘yicha davlat xizmatlari ko‘rsatish markazida 2017-yil 10-iyulda 205186-son bilan ro‘yxatidan o‘tkazilgan.

1.8. Toshkent shahar Madaniyat Boshqarmasi 20-son BMSMning yagona muassisi hisoblanadi va maktabning umumiy faoliaytini Toshkent shahar Madaniyat Boshqarmasi tomonidan muvofiqlashtiriladi.

2-bob. 20-son BMSMning maqsad va vazifalari

2.1. 20-son BMSMning **maqsadi** yosh avlodning musiqa va san’at turlariga qiziqishi va qobiliyatini rivojlantirish, ijtimoiy faolligini oshirish, ularni xalqimiz an’analariga va milliy qadriyatlarimizga nisbatan xurmat ruhida tarbiyalash, ma’naviy va ma’rifiy saviyasini har tomonlama oshirishdan iborat.

2.2. 20-son BMSMning **vazifalari** quyidagilardan iborat:

- o‘quvchilarning ma’naviy va estetik rivojlanishi uchun keng imkoniyatlar yaratish;
- o‘quvchilarning iste’dodini har tomonlama kamol toptirish, madaniy saviyasini yuksaltirish;

• o‘quvchilarni milliy va jahon musiqasi, tasviriy san’atning yuksak namunalaridan va o‘zbek xalqining mumtoz musiqiy merosi durdonalaridan bahramand bo‘lishi uchun zarur sharoitlar yaratish;

• milliy hamda umuminsoniy qadriyatlarni uzviy birlashtirish asosida o‘quvchilarda yuksak axloqiy fazilatlarni shakllantirish;

• o‘quvchilarga umumiy musiqa, xoreografiya, teatr san’ati, tasviriy va amaliy san’at yo‘nalishlari bo‘yicha bilimlarning boshlang‘ich asoslarini o‘rgatish orqali ularni musiqa va san’at olamiga jalb etish;

• iqtidorli o‘quvchilarni musiqa va san’at yo‘nalishlari bo‘yicha o‘rta maxsus, kasb-hunar Ta’limi muassasalarida o‘qishini davom ettirish uchun tayyorlash.

2.3. 20-son BMSM o‘quvchilarning qiziqishlari va ehtiyojlariga ko‘ra, ularning ijodiy imkoniyatlarini yanada rivojlantirishga yo‘naltirilgan musiqa *(fortepiano, torli cholg‘ular, estrada cholg‘u ijrochiligi, xalq cholg‘ulari, damli va zarbli cholg‘ular, an’anaviy cholg‘u ijrochiligi, an’anaviy xonandalik, akademik xonandalik, estrada xonandaligi)* va san’at *(xoreografiya, teatr san’ati, tasviriy va amaliy san’at)* yo‘nalishlarida *(keyingi o‘rinlarda Ta’lim yo‘nalishlari deb yuritiladi)* faoliyatini amalga oshiradi.

2.4. 20-son BMSMda o‘quv-tarbiyaviy ishlar O‘zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi *(keyingi o‘rinlarda vazirlik deb yuritiladi)* tomonidan tasdiqlanadigan o‘quv rejalari va o‘quv dasturlari asosida amalga oshiriladi.

3-bob. 20-son BMSMning huquq va majburiyatlari

3.1. 20-son BMSMning **huquqlari** quyidagilardan iborat:

• bolalar musiqa va san’at maktabi xodimlari va o‘quvchilaridan uning Nizomi va ichki mehnat tartibi qoidalariga rioya etilishini talab qilish;

• maxsus Ta’lim maktabi *(oliy yoki o‘rta)* sohasidagi mutaxassislarni jalb qilish;

• yangi pedagogik texnologiyalar asosida Ta’lim va tarbiyaning qonunchilik hujjatlariga zid bo‘lmagan shakli, vositalari va usullarini qo‘llash;

• o‘quvchilarning o‘quv va mustaqil ishlari ko‘riklari va ko‘rgazmalarida qatnashish;

• Toshkentda va undan tashqari o‘tkaziladigan har xil madaniy tadbirlarda ishtirok etish uchun qatnashchilarning safarlarini tashkil etish;

• bolalar musiqa va san’at maktabining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, Ta’lim mazmuni va samaradorligini takomillashtirish bo‘yicha yuqori boshqaruv organlari va mahalliy davlat hokimiyati organlariga taklif kiritish;

• o‘z faoliyati samaradorligini oshirish maqsadida qonunchilikka muvofiq tarzda ko‘char va ko‘chmas mulklarni ijaraga olish;

• moliyalashtirishning qonun hujjatlarida taqiqlanmagan turli manbalari hisobiga byudjetdan tashqari mablag‘larni jalb qilish;

• maktab dasturlarini amalga oshirish uchun turli xil jamg‘armalar, davlat va nodavlat tashkilotlari, korxonalar, biznes vakillarining moliyaviy va bashqa mablag‘larini jalb qilish;

• madaniyat idoralarining ruxsati bilan o‘z qoshida musiqa bo‘limlarini (filial) tashkil qilish.

3.2. 20-son BMSM qonunchilik hujjatlari bilan taqiqlanmagan boshqa huquqlarga ham ega bo‘lishi mumkin.

3.3. Quyidagilar 20-son BMSMning **majburiyatlari** hisoblanadi:

• Madaniyat boshqaruv organlarining hamda mahalliy davlat hokimiyati organlarining qarorlari, buyruqlari va boshqa me’yoriy hujjatlari ijrosini ta’minlash, topshiriq va ko‘rsatmalarini bajarish;

• ma’naviy yetuk, fidoyi, iqtidorli, tashabbuskor, sog‘lom va barkamol avlodni shakllantirish;

• o‘z Nizomida belgilangan vazifalarni bajarish;

• yo‘nalishlar bo‘yicha tasdiqlangan o‘quv dasturlari asosida maktabning yillik o‘quv rejasini, dars va mashg‘ulotlar jadvalini ishlab chiqish;

• maktabdan tashqari ta’limga qo‘yilgan davlat talablari, belgilangan tartibda tasdiqlangan o‘quv rejasi va o‘quv dasturlari asosida Ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etish;

• ta’lim-tarbiya jarayonini sanitariya qoidalari, normalari va gigiyena normativlari, texnika va yong‘in xavfsizligi qoidalariga muvofiq tashkil etish;

• o‘quvchilarni maktabdan tashqari ta’limga jalb etish maqsadida targ‘ibot-tashviqot ishlarini olib borish;

• xodimlar va o‘quvchilar tomonidan o‘z vazifalarini bajarish uchun zarur shart-sharoitlar yaratilishini ta’minlash;

• bolalar musiqa va san’at maktabi xodimlarini qayta tayyorlashni va ularning malakasini oshirishni tashkil etish;

• bolalar musiqa va san’at maktabining moddiy-texnik bazasi saqlanishi va ulardan oqilona foydalanilishini ta’minlash;

• bolalar musiqa va san’at maktabining moddiy-texnika ta’minotini va kadrlar salohiyatini rivojlantirish;

• o‘quvchilarning ota-onalari yoki ularning o‘rnini bosuvchi shaxslar bilan shartnomalar tuzish;

• amaldagi qonunchilik hujjatlariga muvofiq ichki mehnat tartibi qoidalarini o‘rnatish;

• yo‘nalishlar bo‘yicha o‘quvchilar, pedagoglar va boshqa mutaxassislarning tuman (shahar), viloyat, respublika va xalqaro ko‘rik-tanlovlari, festivallari, ustoz saboqlari hamda boshqa musiqa va san’at tadbirlarida ishtirok etishlarini ta’minlash.

3.4 Bolalar musiqa va san'at maktabi zimmasiga qonunchilik hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa majburiyatlar ham yuklatilishi mumkin.

4-bob. 20-son BMSMning tashkiliy tuzilishi va a'zolari

4.1. 20-son BMSM Toshkent shahar hokimligining qarori bilan tashkil etiladi.

4.2. 20-son BMSM ma'muriy-xizmat ko'rsatuvchi va pedagoglar jamoalari xodimlari uning a'zolari hisoblanadi.

4.3. 20-son BMSMning tarkibiy bo'linmalarini direktor, direktorning o'quv-ma'rifiy ishlar bo'yicha o'rinbosari, direktorning xo'jalik ishlari bo'yicha o'rinbosari, buxgalter, bo'linma mudirlari, pedagoglar va xodimlar tashkil etadi.

4.4. 20-son BMSMning pedagoglar jamoasi maktab kontingentidan kelib chiqib va tuman moliya bo'limi tomonidan tasdiqlangan tarifikatsiyaga muvofiq, maktab faoliyati yo'nalishi bo'yicha mutaxassislar tanlab olinadi.

Ma'muriy-xizmat ko'rsatuvchi xodimlar tarkibi moliya bo'limi tomonidan tasdiqlangan shtatlar ro'yxatiga muvofiq tuziladi.

4.5. 20-son BMSM a'zolarining huquqlari quyidagilardan iborat:

- maktabning istalgan organlariga saylash va saylanish;
- maktabning istalgan organ yoki tashkiloti ishida ovoz berish;
- maktabdan ijtimoiy va kasbiy yordam olish;
- maktab tomonidan o'z maqsadi va vazifalariga muvofiq o'tkaziladigan barcha tadbirlarda ishtirok etish.

4.6. 20-son BMSM a'zolarining majburiyatlari quyidagidan iborat:

- ushbu Nizom talablariga rioya qilish;
- maktab rahbariyati tomonidan beriladigan topshiriqlar va talablarini bajarish;
- sanitariya qoidalari, normalari va gigiyena normativlari, mehnat muhofazasi, texnika va yong'in xavfsizligi qoidalari talablariga rioya qilish.
- maktab faoliyatida faol qatnashish, uning vazifalarini bajarishga ko'maklashish.

4.7. 20-son BMSM direktorning **o'quv-ma'rifiy ishlar bo'yicha o'rinbosari** lavozimiga musiqa va san'at sohasi bo'yicha kamida bakalavr darajasidagi oliy ma'lumotli, xorijiy tillardan birining boshlang'ich bosqichini va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishni biladigan, uch yildan kam bo'lmagan pedagogik ish stajiga ega bo'lgan tajribali mutaxassislar Madaniyat boshqaruv organlari tomonidan tayinlanadi va lavozimidan ozod etiladi.

4.8. Direktorning o'quv-ma'rifiy ishlar bo'yicha o'rinbosarining vazifalari quyidagilardan iborat:

- o'quv-tarbiyaviy ishlar va ish hujjatlarining mazmunini nazorat qilish;
- o'quv-uslubiy va ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil qilish;

• o‘qitish uslubini tahlil qilish maqsadida o‘quv mashg‘ulotlarida qatnashish;

• pedagog xodimlarning maktab ichki mehnat tartibi qoidalariga rioya etishini nazorat qilish;

• o‘quv-tarbiyaviy, uslubiy ish rejalari, dars jadvali, ochiq darslar rejasi, sinov imtihonlari, pedagoglar haqida ma’lumotlar, o‘quv mashg‘ulotlari tarifikatsiyasini tuzish va tasdiqlash uchun direktorga taqdim etish;

• direktor bo‘lmagan vaqtda uning vaqtinchalik vazifasini bajarib turish;

• pedagog xodimlar tomonidan dars jadvali, o‘quv-uslubiy, tarbiyaviy hamda sinfdan tashqari ishlarning bajarilishini nazorat qilish;

• ma’naviy-axloqiy, tarbiyaviy ishlarni va o‘quv jarayonini tashkil qilish;

• o‘quv-tarbiyaviy ishlarning yillik va oylik rejalarini ishlab chiqish;

• kadrlarni tanlash hamda ularni joy-joyiga qo‘yishda ishtirok etish;

• pedagog xodimlarga metodik yordam ko‘rsatash, pedagog xodimlarning pedagogik faoliyatini tahlil qilish;

• pedagog xodimlarning musiqa va san’at yo‘nalishlari bo‘yicha taqvimiy ish rejalarini tasdiqlash, shuningdek yakka tartibdagi va guruh mashg‘ulotlari jadvalini tuzish hamda ularning bajarilishini nazorat qilish;

• pedagog xodimlarning ish vaqti hisobini olib borish, darslar, imtihonlar jadvali va boshqa o‘quv-tarbiyaviy tadbirlar rejasini ishlab chiqish;

• o‘quvchilarning o‘zlashtirishi va xulqining monitoringini amalga oshirish;

• yakka tartibdagi va guruh jurnallarining belgilangan tartibda yuritilishini ta’minlash, o‘quv-tarbiyaviy ishlar ahvoli va natijalari bo‘yicha hisobotlar tuzish;

• o‘quv yili davomida pedagog xodimlarning o‘quv yuklamalaridagi o‘zgarishlarni muvofiqlashtirib borish.

4.9. 20-son BMSM direktorning **xo‘jalik ishlari bo‘yicha o‘rinbosari** lavozimiga ma’muriy-xo‘jalik faoliyati bo‘yicha tajribaga ega bo‘lgan, kamida o‘rta mahsus yoki bakalavr darajasidagi oliy ma’lumotli, ikki yildan kam bo‘lmagan ish stajiga ega bo‘lgan mutaxassislar direktor tomonidan tayinlanadi va lavozimdan ozod etiladi.

4.10. Direktorning xo‘jalik ishlari bo‘yicha o‘rinbosarining vazifalari quyidagilardan iborat:

• xo‘jalik faoliyatini boshqarish, o‘quv mashg‘ulotlari o‘tkazish uchun inventarlarni tayyor holda saqlanishini ta’minlash;

• turli tadbirlar tashkil etishda maktab mablag‘laridan maqsadli foydalanish jarayonini o‘z vakolati doirasida ishlab chiqish hamda ulardan to‘g‘ri foydalanilishini ta’minlash;

• maktabining moliyaviy faoliyati natijalarini tahlil qilish, xo'jalik-huquqiy shartnoma majburiyatlarining belgilangan muddatida to'liq bajarilishini ta'minlash, moliyalashtirishning qonunchilik hujjatlarida taqiqlanmagan turli manbalari hisobiga byudjetdan tashqari mablag'larni shakllantirish va ulardan samarali foydalanilishni nazorat qilish;

• tovar-moddiy boyliklar va asosiy vositalar tushumi hisobini yuritish;

• maktabga qo'shimcha moliyaviy manbalar va moddiy mablag'larni jalb etish hamda xodimlar va o'quvchilar uchun zarur ijtimoiy-maishiy shart-sharoitlarni yaratish yuzasidan chora-tadbirlar amalga oshirish;

• maktabning o'quv jihozlari, asbob-uskunalari va boshqa Ta'lim vositalarining saqlanishini va ulardan samarali foydalanilishini ta'minlash;

• moddiy-texnika bazani rivojlantirish ishlarini tashkillashtirish, bino va qo'shimcha obyektlarning texnik holati va jihozlanganligini muntazam ravishda o'rganib borish;

• maktabga yetkazib berilayotgan jihozlarni belgilangan tartibda qabul qilish, jihozlarning sinf va boshqa xonalar bo'yicha to'g'ri taqsimlanishini amalga oshirish;

• kuz-qish mavsumiga tayyorgarlik jarayonida tegishli ravishda ko'mir, suyuq yoqilg'i, tabiiy gaz va elektr energiyasiga bo'lgan ehtiyojlarni aniqlash va ma'lumotlarni direktorga taqdim etish hamda qabul qilingan yoqilg'ilarning sifati va saqlanishini ta'minlash;

• maktabga biriktirilgan hududlarni obodonlashtirish, ko'kalamzorlashtirish va tozalash ishlariga rahbarlik qilish, o'ziga bo'ysunuvchi tegishli bo'linma hamda texnik xizmat ko'rsatuvchi xodimlar ishlarini muvofiqlashtirish.

4.11. 20-son BMSMda o'quv-tarbiya jarayoni samaradorligini oshirish maqsadida direktorning buyrug'i asosida Ta'lim yo'nalishlari bo'yicha kamida 3 mutaxassisdan iborat bo'linmalar tashkil etilishi mumkin.

4.12. 20-son BMSM **bo'lim mudiri** lavozimiga musiqa va san'at sohasi bo'yicha kamida bakalavr darajasidagi oliy ma'lumotli, xorijiy tillardan birining boshlang'ich bosqichini va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishni biladigan, uch yildan kam bo'lmagan pedagogik ish stajiga ega bo'lgan tajribali mutaxassislar direktorning buyrug'i bilan yetakchi va tajribali pedagoglardan biri tayinlanadi va lavozimidan ozod etiladi.

4.13. Bo'lim mudirining vazifalari quyidagilardan iborat:

• bo'lim faoliyatini muvofiqlashtirish;

• o'quv-uslubiy va sinfdan tashqari ishlar bo'yicha bo'limning yillik ish rejasini tuzish;

• bo'lim pedagog xodimlarining dars yuklamalarini taqsimlashda ishtirok etish;

• umumiy maktab dars jadvalini tuzishda bevosita ishtirok etish;

• bo'limda o'qitish darajasini nazorat va tahlil qilish;

- imtihon, texnik sinovlar va akademik kontsertlarni boshqarish;
- bo'limdagi barcha hujjatlarni yuritish va pedagogik kengashda hisobot berish.

4.14. Maktab **buxgalteri** byudjet va byudjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha buxgalteriya hisobini O'zbekiston Respublikasining "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi Qonuniga va boshqa qonunchilik hujjatlarga muvofiq tashkil qiladi.

Buxgalteriya hisobini yuritishni belgilangan tartibda olib boradi, maktabning buxgalteriya hisobini tashkil qilinishini hamda to'liq va aniq yuritilishini, moliya-xo'jalik operatsiyalarini nazorat qilish tartibini, hisob-kitoblar o'z vaqtida amalga oshirilishini, shuningdek buxgalteriya hujjatlarining saqlanishini ta'minlash ishlarini amalga oshiradi.

5-bob. Pedagog va o'quv-tarbiyaviy xodimlar

5.1. Tegishli ma'lumotga hamda kasbiyi tayyorgarlikka, yuksak fazilatlarga ega shaxslar maktabda pedagog/o'qituvchi faoliyati bilan shug'ullanishga haqli.

5.2. 20-son BMSM **pedagog/o'qituvchi** lavozimiga o'z yo'nalishi bo'yicha kamida bakalavr darajasidagi oliy ma'lumotga ega bo'lgan mutaxassislar maktab direktorining buyrug'i bilan tayinlanadi va lavozimidan ozod etiladi.

5.3. 20-son BMSM pedagog/o'qituvchisining huquqlari quyidagilardan iborat:

- maktab faoliyatining muhim masalalari muhokamasida va qarorlar qabul qilinishida qatnashish;
- maktabning mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi qoidalari, lavozim yo'riqnomalari, jamoa shartnomasi va boshqa normativ hujjatlari bilan tanishish, shu bilan birga, mazkur hujjatlar talablariga amal qilish;
- o'zining kasbiy sha'ni va qadr-qimmatini himoya qilish va mehnat ta'tilidan o'z vaqtida foydalanish;
- ish beruvchidan mehnat intizomini ta'minlash va ish haqini o'z vaqtida to'lanishini talab qilish;
- o'quv jarayonini takomillashtirish va Ta'lim jarayonini metodik ta'minlash bo'yicha takliflar kiritish;
- mashg'ulotlarning o'ziga xos ijodiy dasturlarini ishlab chiqish;
- o'quv mashg'ulotining shakli, uslubi va vositalarini mustaqil tanlash.

5.4. 20-son BMSM pedagog/o'qituvchisining majburiyatlari quyidagilardan iborat:

- maktabdan tashqari Ta'limga qo'yilgan davlat talablari hamda belgilangan tartibda tasdiqlangan o'quv rejalari va dasturlari asosida Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etish;
- pedagog axloq-odobiga qat'iy rioya qilish, o'quv-tarbiyaviy ishlarni yuqori saviyada olib borish, Ta'lim mazmunini takomillashtirish, o'qitish vositalarini yaratishda faol qatnashish;

• o‘zining malakasini oshirish, qayta tayyorgarlikdan o‘tish;

• o‘quvchilarning qadr-qimmatiga xurmat bilan munosabatda bo‘lish, ularda mehnatsevarlik, ezgulik, mehr-shafqat kabi fazilatlarni shakllantirish, o‘quvchilarni ona Vatanga sadoqat, davlat tiliga, milliy va umuminsoniy, tarixiy va madaniy qadriyatlarga, ota-onaga va o‘zidan katta yoshdagilarga hurmat, atrof muhitga ehtiyotkorlik bilan munosabatda bo‘lish ruhida tarbiyalash;

• o‘zining nazariy bilim darajasini, pedagogik mahorati va kasb malakasini uzluksiz ravishda oshirib borish, o‘z ustida muntazam ishlash,o‘quv-tarbiyaviy va uslubiy ishlarni takomillashtirish yuzasidan takliflar ishlab chiqish;

• bolalar musiqa va san’at Ta’limi sohasidagi va bolalar huquqlarini tartibga soluvchi qonunchilik hujjatlarini, o‘quv rejalari va dars berayotgan yo‘nalishi bo‘yicha o‘quv dasturini, o‘qitishning ilg‘or shakl va uslublarini, darslarni tashkil etish va uni o‘tkazish uslublarini, o‘quv va tarbiya sifatini, o‘quvchilarning bilimini baholash mezonlarini bilish;

• o‘quvchilarni ko‘rik-tanlovlar, olimpiadalar va festivallarda ishtirok etishga tayyorlash, yakka darslarni olib boruvchi pedagog xodimlar har bir o‘quvchiga yarim yillik shaxsiy va o‘quv yili boshida nazariy fanlar bo‘yicha taqvimiy ish rejalarini tuzish;

• o‘quvchilarning ota-onalari bilan muntazam hamkorlik qilish.

Pedagog/o‘qituvchi zimmasiga qonunchilik hujjatlarida belgilangan boshqa majburiyatlar ham yuklatilishi mumkin.

5.5. 20-son BMSM **kontsertmeysteri** lavozimiga o‘z yo‘nalishi bo‘yicha kamida bakalavr darajasidagi oliy ma’lumotga ega bo‘lgan mutaxassislar maktab direktorining buyrug‘i bilan tayinlanadi va lavozimidan ozod etiladi.

5.6. 20-son BMSM kontsertmeysterining huquqlari quyidagilardan iborat:

• maktab faoliyatining muhim masalalari muhokamasida va qarorlar qabul qilinishida qatnashish;

• o‘quv jarayonini takomillashtirish va Ta’lim jarayonini metodik ta’minlash bo‘yicha takliflar kiritish;

• maktabning mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi qoidalari, lavozim yo‘riqnomalari, jamoa shartnomasi va boshqa normativ hujjatlari bilan tanishish;

• o‘zining kasbiy sha’ni va qadr-qimmatini himoya qilish;

• mehnat ta’tilidan o‘z vaqtida foydalanish;

• ish beruvchidan mehnat intizomini ta’minlash va ish haqini o‘z vaqtida to‘lanishini talab qilish;

• kasbiy faoliyati uchun tegishli shart-sharoitlarni yaratilishini ish beruvchidan talab qilish.

5.6. 20-son BMSM kontsertmeysterining majburiyatlari quyidagilardan iborat:

• bolalar musiqa va san'at Ta'limi sohasidagi va bolalar huquqlarini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni bilish;

• musiqa va san'ati namunalari asosida o'quvchilarning musiqiy va badiiy saviyasini o'stirishni ta'minlash;

• pedagog xodimlarga o'quv dasturlari asosida darslarni tayyorlash va o'tkazishda amaliy yordam berish;

• o'zining malakasini oshirish, qayta tayyorgarlikdan o'tish;

• bolalar musiqa va san'at Ta'limi sohasidagi va bolalar huquqlarini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni, dars berayotgan yo'nalishi bo'yicha dasturiy talablarni, o'quv va tarbiya sifatini, o'quvchilarning bilimini baholash mezonlarini bilish;

• o'qitishning ilg'or shakl va uslublari asosida darslarni tashkil etish va uni o'tkazish;

• pedagog darsda bo'lmagan vaqtida uning o'rniga to'liq pedagogik yuklamalarni olib bajariladi.

5.7. Maktab kontsertmeysteri zimmasiga qonun hujjatlarida belgilangan boshqa majburiyatlar ham yuklatilishi mumkin.

5.8. Shtatlar jadvalida ko'rsatilgan boshqa ishchi xodimlar o'z yo'nalishi bo'yicha tegishli ma'lumotga ega bo'lgan mutaxassislardan tayinlanadi. Maktabning boshqa ishchi xodimlari direktor tomonidan lavozimga tayinlanadi va lavozimdan ozod etiladi.

5.9. Ishchi xodimlarning malaka tavsiflari va lavozim majburiyatlari maktab jamoa shartnomasining ilovalarida belgilanadi.

5.10. Pedagogik faoliyat bilan shug'ullanishi sud hukmiga asosan man etilgan shaxslarning maktabda ushbu faoliyat bilan shug'ullanishiga yo'l qo'yilmaydi.

5.11. Pedagog xodimlarga O'zbekiston Respublikasining mehnat qonunchiligiga muvofiq 56 kalendar kunidan iborat mehnat ta'tili beriladi.

5.12. Pedagog xodimlar tomonidan mehnat ta'tilidan so'ng o'quv yili boshlangunga qadar muassasani yangi o'quv yiliga tayyorlash, dars taqsimotini shakllantirish va ish rejalarini tuzish, qabul sinovlarini o'tkazishda qabul komissiyasi faoliyatida ishtirok etish vazifalari amalga oshiriladi.

6-bob. Ta'lim muassasasiga rahbarlik qilish

6.1. 20-son BMSMga rahbarlik lavozimiga Toshkent shahar Madaniyat Boshqarmasi tomonidan vazirlik bilan kelishgan holda tayinlanadigan va lavozimdan ozod etiladigan direktor amalga oshiradi.

6.2. Maktab direktori musiqa va san'at sohasi bo'yicha kamida bakalavr darajasidagi oliy ma'lumotga ega, xorijiy tillardan birining boshlang'ich bosqichini

va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishni biladigan, besh yildan kam bo'lmagan pedagogik ish stajiga ega tajribali mutaxassis tayinlanadi.

6.3. 20-son BMSM direktori uning tashkiliy-huquqiy, o'quv-tarbiyaviy, ma'naviy-ma'rifiy va moliyaviy-xo'jalik faoliyatining tashkil etilishi uchun bevosita mas'ul hisoblanadi.

6.4. 20-son BMSM direktorining huquqlari quyidagilardan iborat:

- maktab faoliyatiga umumiy rahbarlik qilish, o'quv-tarbiya jarayonlari va Ta'lim tizimini rivojlantirish hamda uni takomillashtirish;
- maktabda Ta'lim sifatini yaxshilashning asosiy yo'nalishlarini belgilash, davlat va jamoat tashkilotlarida uning manfaatlarini himoya qilish;
- maktab muassisiga uning moddiy-texnika bazasini mustahkamlash, o'quv jarayonini yaxshilash bo'yicha takliflar kiritish;
- maktabning yillik o'quv-tarbiya rejasini tasdiqlash va pedagogik jamoa tomonidan ushbu rejaning amalga oshirilishini nazorat qilish;
- musiqa va san'at sohasidagi yangi pedagogik yutuqlarni o'quv jarayoniga tatbiq etishga, uning moliya-xo'jalik faoliyatiga rahbarlik qilish;
- maktabning pedagog xodimlarga bo'lgan ehtiyojini aniqlash, kadrlarni tanlash va joy-joyiga qo'yishni amalga oshirish, pedagog xodimlar attestatsiyasini tashkil qilish;
- maktabda Ta'lim olayotgan o'quvchilarning bilimlarini nazorat qilish;
- o'quvchilarni maktabga qabul qilish, keyingi sinfga o'tkazish va Ta'lim olganlik to'g'risidagi hujjatlar berishni tashkil qilish;
- ota-onalar bilan o'quv-tarbiyaviy ishlarni takomillashtirish bo'yicha hamkorlik qilish;
- xodimlarga mehnat qilish va malakasini oshirish uchun sharoitlar yaratish, maktab xodimlarining vazifalari va lavozim majburiyatlarini belgilash, ularni moddiy va ma'naviy jihatdan rag'batlantirish hamda o'z vakolati doirasida intizomiy jazo choralarini qo'llash;
- korxona, muassasa va tashkilotlar bilan xo'jalik sharnomalari tuzishda maktab nomidan faoliyat yuritish, uning manfaatlarini himoya qilish, ishonchnomalar berish, turli yo'nalishlardagi davlat va nodavlat jamg'armalar bilan o'zaro hamkorlikda ish olib borish;
- pedagoglar kengashi qarorini tasdiqlash va/yoki bekor qilish.

Maktab direktori qonunchilik hujjatlariga muvofiq boshqa huquqlarga ham ega bo'lishi mumkin.

6.5. 20-son BMSM direktorining majburiyatlari quyidagilardan iborat:

- Ta'lim sohasidagi va bolalar huquqlarini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni, bolalar musiqa va san'at maktabi faoliyati hamda uni rivojlantirishning

iqtisodiy asoslarini, jamoani boshqarish hamda o‘quv va tarbiya sifatini yaxshilash usullarini bilish;

• maktab faoliyatini tahlil qilish, muammolarini aniqlash va ularni hal qilishning samarali yo‘llarini topish;

• kadrlarni tanlash, joy-joyiga qo‘yish va ularning zaxirasini shakllantirish;

• pedagoglar va boshqa xodimlarga o‘z faoliyatini amalga oshirishi uchun zarur shart-sharoitlar hamda ular o‘rtasida qulay psixologik va ijodiy muhit yaratish;

• o‘quvchilarning intizomi, bilim saviyasi hamda maktab va sinfdan tashqari olib boriladigan ishlarning tashkil etilishi va mazmuni yuzasidan nazoratni amalga oshirish;

• o‘quvchilarni kasb-hunarga yo‘naltirish uchun zarur ishlarni tashkil qilish;

• maktabning xarajatlar smetasiga rioya etilishini nazorat qilish;

• bolalarga yil mobaynida maslahat darslari o‘tilishini va ularni maktabga kirish imtihonlariga tayyorlashni nazorat qilish;

• umumiy o‘rta, maktabdan tashqari Ta’lim muassasalari, klublar o‘rtasida o‘zaro aloqalar o‘rnatish, ota-onalar va jamoatchilik bilan ish olib borishni tashkil qilish;

• pedagog hamda ma’muriy-xo‘jalik xodimlari bilan mehnat shartnomasini tuzish va bekor qilish.

6.7. Direktorning buyrug‘i va ko‘rsatmalari o‘quvchilar hamda maktabda ishlaydigan barcha shaxslarga ijro etish uchun majburiy bo‘lib, ularni faqat maktab bo‘ysunadigan yuqori madaniyat organlari bekor qilishi mumkin.

6.8. Barcha moliyaviy, farmoyish va ma’muriy-xo‘jalik hujjatlari 20-son BMSM direktori yoki uning majburiyatlarini bajarayotgan shaxs tomonidan imzolanadi.

6.9. Maktab direktori zimmasiga qonun hujjatlarida belgilangan boshqa majburiyatlar ham yuklatilishi mumkin.

6.10. Direktor hamda o‘quv va ma’rifiy ishlari bo‘yicha direktor o‘rinbosari lavozimi bilan birga bir vaqtning o‘zida mazkur BMSMda o‘qituvchilik kasbini ham olib borayotgan xodimlarga amaldagi qonunchilikka asosan dars soatlari va 48 ish kunlik ta’til vaqti belgilanadi.

7-bob. 20-son BMSM pedagogik kengashi

7.1. Davlatning musiqa va san’at yo‘nalishi bo‘yicha Ta’lim siyosatini amalga oshirish, maktabning maqsadi va vazifalaridan kelib chiqqan holda Ta’lim-tarbiya jarayonini rivojlantirish, uni takomillashtirishda pedagogik jamoaning faoliyat yo‘nalishini belgilash, Ta’limdagi yutuqlarni va ilg‘or pedagogik tajribalarni amaliyotga joriy etishda pedagogik jamoani birlashtirish, demokratiya, oshkoralik, o‘zini o‘zi boshqarish tamoyillari asosida maktab boshqaruvini amalga oshirish maqsadida pedagogik kengash tashkil qilinadi.

7.2. Pedagogik kengash maktabning yuqori boshqaruv organi hisoblanadi.

7.3. Pedagogik kengash tarkibi maktab direktori, direktorning o‘quv-ma’rifiy ishlar bo‘yicha o‘rinbosari va pedagog xodimlardan iborat bo‘ladi. Maktabning har bir pedagog xodimi ishga qabul qilingan paytdan boshlab pedagogik kengashning a’zosi hisoblanadi.

7.4. 20-son BMSMning direktori pedagogik kengash raisi hisoblanadi. Pedagogik kengash kotibi pedagog xodimlar orasidan tayinlanadi.

7.5. Pedagogik kengash raisi (maktab direktori) ma’lum sabablarga ko‘ra o‘z o‘rnida bo‘lmagan (mehnat ta’tili, xizmat safari, betobligi va boshqa asosli) vaqtlarda, uning vazifasi belgilangan tartibda tegishli buyruq bilan direktorning o‘quv-ma’rifiy ishlar bo‘yicha o‘rinbosari zimmasiga yuklatiladi.

7.6. Pedagogik kengashda muhokama qilinadigan masalalarning mazmunidan kelib chiqib, yig‘ilishga tegishli Madaniyat boshqaruv organlari, bolalar musiqa va san’at maktabi ota-onalar qo‘mitasi, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organi, mahalliy davlat hokimiyati, huquqni muhofaza qiluvchi organlar va boshqa tashkilotlar vakillari taklif qilinishi mumkin.

7.7. Pedagogik kengash yig‘ilishida bolalar musiqa va san’at maktabining faoliyatiga oid eng muhim va dolzarb masalalar muhokama qilinadi.

7.8. Pedagogik kengash yig‘ilishi har chorakda kamida bir marta o‘tkaziladi. Zaruratga ko‘ra, navbatdan tashqari yig‘ilishlar o‘tkazilishi mumkin.

7.9. Pedagogik kengash yig‘ilishi bayonnomasi uning kotibi tomonidan yuritiladi va kengash raisi va kotibi tomonidan imzolanadi.

7.10. Pedagogik kengash yig‘ilishi bayonnomalarini raqamlash har o‘quv yili boshida (avgust oyida) yangidan boshlanadi.

7.11. Pedagogik kengashning yig‘ilishlari, agar ularda barcha kengash a’zolari umumiy sonining kamida uchdan ikki qismi, navbatdan tashqari yig‘ilishda esa uchdan bir qismi ishtirok etayotgan bo‘lsa, vakolatli hisoblanadi.

7.12. Pedagogik kengash qarorlarini qabul qilish ochiq ovoz berish orqali amalga oshiriladi.

7.13. Pedagogik kengash qarori uning yig‘ilishida ishtirok etgan a’zolari umumiy sonining oddiy ko‘pchilik ovozi bilan qabul qilinadi. Ovozlar teng bo‘lib qolgan taqdirda, pedagogik kengash raisi hal qiluvchi ovozga ega bo‘ladi.

7.14. 20-son BMSMning **pedagogik kengashi** quyidagi huquqlarga ega:

- maktabning o‘quv jarayonini takomillashtirish va moddiy-texnik bazasini mustahkamlash bo‘yicha qarorlar qabul qilish;

- o‘quv yili yakunida o‘quvchilarni keyingi sinfga ko‘chirish yoki sinfda qoldirish masalalarini hal etish;

• o‘quv, ma’naviy-ma’rifiy, ilmiy-metodik va tajriba-sinov ishlarida faol ishtirok etgan pedagog xodimlarni moddiy rag‘batlantirish yuzasidan bolalar musiqa va san’at maktabi huzuridagi maxsus komissiyaga taklif kiritish;

• pedagog xodimlar orasidan bolalar musiqa va san’at maktabi huzuridagi maxsus komissiyaning kamida ikki nafar a’zosini tayinlash;

• ko‘rik-tanlovlar, festivallar, ustoz saboqlari hamda boshqa musiqa

• va san’at tadbirlarida Pedagoglar va o‘quvchilarning ishtirok etishlari uchun nomzodlarini tavsiya etish;

• maktabda o‘quv jarayonini takomillashtirish bo‘yicha choralar ko‘rish va maktabning istiqbol rejasini belgilash.

7.15. Pedagogik kengash qonun hujjatlariga hamda o‘z vazifalariga muvofiq boshqa huquqlarga ham ega bo‘lishi mumkin.

7.16. 20-son BMSMning pedagogik kengashi quyidagilarga majbur:

• maktabning ish rejasi bajarilishini ta’minlash;

• pedagog xodimlar va o‘quvchilarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish;

• maktabning faoliyatiga oid eng muhim va dolzarb masalalarni muhokama qilish;

• har chorakda bolalar musiqa va san’at maktabi metodik kengashining faoliyatiga doir hisobotini ko‘rib chiqish;

• Ta’lim-tarbiya sifatini yanada yaxshilash bo‘yicha berilgan har qanday taklifni qabul qilish va ko‘rib chiqish;

• dars mashg‘ulotlari o‘quv rejasini o‘quvchilar tomonidan o‘zlashtirishga qulay bo‘lishi nuqtai nazaridan takomillashtirish;

• Ta’lim-tarbiyaga oid munozarali masalalarni muhokama qilish va yakuniy qaror qabul qilish;

• zamonaviy axborot-kommunikatsion texnologiyalarni joriy etish bo‘yicha pedagogik izlanishlarni va ijodiy tashabbuskorliklarni qo‘llab-quvvatlash;

• o‘quv jarayonini samarali tashkil qilishning turli shakl va uslublarini muhokama qilish va amaliyotga tatbiq etish;

• pedagog xodimlarga maktabdan tashqari Ta’limga oid normativ-huquqiy va metodik hujjatlarning yetkazilishi va tushuntirish ishlarining olib borilishini nazorat qilish.

7.17. Pedagogik kengash qonun hujjatlariga hamda o‘z vazifalariga muvofiq boshqa majburiyatlarga ham ega bo‘lishi mumkin.

7.18. 20-son BMSMda pedagogik kengashi faoliyatiga oid hujjati va uni yuritishi yuqori tegishli tashkilotda tasdiqlangan alohida tashkiliy metodik xujjatlarida belgilangan.

7.19. Pedagogik kengash qarorlarini bajarish bolalar musiqa va san'at maktabining har bir xodimi uchun majburiy bo'lib, qarorlar ijrosining umumiy nazorati pedagogik kengash raisi tomonidan amalga oshiriladi.

8-bob. Jamoat tashkilotlari

8.1. 20-son BMSMning kasaba uyushmasi qo'mitasi jamoat birlashmasi hisoblanib, uning faoliyati qonun hujjatlariga muvofiq tashkil etiladi.

8.2. 20-son BMSMning kasaba uyushmasi qo'mitasi o'quv, ilmiy-metodik, ma'naviy-ma'rifiy ishlarni yaxshilash, jamoada ijtimoiy-psixologik muhitni sog'lomlashtirish, xodimlar huquqlarini himoya qilish, ularning ish sharoitlarini yaxshilash, mas'uliyatlarini shakllantirish va mehnat intizomini mustahkamlash kabi masalalarni hal etadi.

8.3. O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchilik hujjatlariga muvofiq maktab o'quvchilarining ota-onalari, fuqarolarning o'zini-o'zi boshqarish organlari, boshqa Ta'lim muassasalari va nodavlat notijorat tashkilotlari bilan uzviy aloqada faoliyat ko'rsatadi.

8.4. 20-son BMSMda qonunchilik hujjatlariga muvofiq o'quvchilarning jamoat birlashmalari faoliyat ko'rsatishi mumkin.

9-bob. Ta'lim oluvchilar

9.1. 20-son BMSMda O'zbekiston Respublikasi hududida yashovchi fuqarolarning farzandlari davlat hamda rus tilida o'qish huquqiga ega. Maktab rahbariyati har yili iyun-avgust oylarida o'qishga qabul qilish ishlarini tashkil etadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida yashovchi chet ellik fuqarolar va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar farzandlari amaldagi qonunchilik asosida o'rnatilgan tartibda bolalar musiqa va san'at maktablariga o'qishga qabul qilinadilar.

9.2. O'quvchilar vazirlik tomonidan belgilanadigan qabul kvotalari doirasida maktabga o'qishga qabul qilinadi.

Qabul kvotalari maktabning quvvati, moddiy-texnika bazasi, kadrlar bilan ta'minlanganlik darajasi, Ta'lim yo'nalishlari bo'yicha talab va ehtiyojlarini inobatga olgan holda shakllantiriladi.

9.3. 20-son BMSMlarning birinchi sinfiga o'qishga kiruvchilar yuqorida ko'rsatilgan bo'limlarning o'zlari tanlagan yo'nalishi (mutaxassislik) bo'yicha qabul sinovini topshiradilar.

9.4. Qabul sinovlari maktab direktori yoki o'quv-ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari boshchiligida bo'lim boshliqlari hamda tajribali o'qituvchilar tarkibidan tashkil topgan qabul komissiyasi tomonidan o'tkaziladi.

9.5. 20-son BMSMning 1-sinfiga qabul qilingan o'quvchilarni tegishli mutaxassisliklar bo'yicha taqsimlash huquqi komissiya a'zolariga beriladi.

9.6. 20-son BMSMga o‘qishga kirish uchun o‘quvchining ota-onalari har yili 1-avgustdan 25-avgusga qadar qabul komissiyasiga quyidagi hujjatlarni taqdim etadi:

a) Ta’lim yo‘nalishi (yo‘nalishlari) ko‘rsatilgan ariza;

b) o‘quvchining tug‘ilganlik haqidagi guvohnomasi nusxasi;

v) o‘quvchiga belgilangan shaklda berilgan tibbiy ma’lumotnoma;

g) 3x4 o‘lchamli 2 ta fotosurat.

9.7. Qabul sinovlari har yili 31-avgustgacha o‘quvchining ijodiy qobiliyatini aniqlash maqsadida o‘tkaziladi.

9.8 Qabul komissiyasi o‘quvchining ota-onasini arizasida ko‘rsatilgan Ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha uning quyidagi ijodiy qobiliyatini qabul sinovlarida aniqlaydi:

• musiqa (fortepiano, torli cholg‘ular, estrada cholg‘u ijrochiligi, xalq cholg‘ulari, damli va zarbli cholg‘ular, an'anaviy cholg‘u ijrochiligi, an'anaviy xonandalik, akademik xonandalik, estrada xonandaligi) yo‘nalishi bo‘yicha musiqa ritmiga moslashishi, qo‘shiq aytishi, musiqani eshitishi va eslab qolishi;

• san’at yo‘nalishlari:

• xoreografiya bo‘yicha jismonan ma’qulligi (tana va oyoqlarning egiluvchanligi), ritmga moslashishi, musiqani eshitishi;

• tasviriy va amaliy san’at mutaxassisliklari bo‘yicha tasavvuridagi narsa-buyum yoki manzarani chiza olishi;

• teatr san’ati mutaxassisliklari bo‘yicha she’r yoki monologni yoddan ifodali o‘qishi va ovoz yoki harakatga nisbatan taqlid qila olishi.

9.9. 20-son BMSMning ikkinchi va undan yuqori sinflariga qabul qilish uchun o‘quvchilar mazkur Nizomning 9.4-bandida nazarda tutilgan qabul sinovlaridan tashqari vazirlik tomonidan tasdiqlangan o‘quv dasturlari bo‘yicha tegishli sinfdagi bilim darajasiga qo‘yiladigan talablar asosida quyidagi maxsus fanlar bo‘yicha ham qabul sinovlarini topshiradilar:

a) musiqa (fortepiano, torli cholg‘ular, estrada cholg‘u ijrochiligi, xalq cholg‘ulari, damli va zarbli cholg‘ular, an'anaviy cholg‘u ijrochiligi, an'anaviy xonandalik, akademik xonandalik,estrada xonandaligi) yo‘nalishi bo‘yicha - mutaxassislik va solьfedjio fani;

b) san’at yo‘nalishlari bo‘yicha;

v) xoreografiya-mumtoz raqs, parter fani;

g) tasviriy va amaliy san’at - chizma tasvir, rangli tasvir, kompozitsiya fani;

d) teatr san’ati-aktyorlik mahorati, sahna nutqi, sahna harakati fani.

9.10. O‘quvchilarni o‘quv yili davomida o‘qishga qabul qilishga yo‘l qo‘yilmaydi, boshqa bolalar musiqa va san’at maktabidan o‘qishi ko‘chirilgan o‘quvchilar bundan mustasno.

9.11. O‘quvchining ota-onasi o‘z hohishiga ko‘ra o‘quv yili davomida yoki u

tugagandan so‘ng farzandini o‘qiyotgan bolalar musiqa va san’at maktabidan boshqasiga o‘tkazish huquqiga ega.

9.12. O‘quvchilar ota-onalarining arizasi asosida o‘qiyotgan bolalar musiqa va san’at maktabidan boshqasiga Ta’lim olayotgan Ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha o‘tkaziladi.

9.13. O‘qiyotgan bolalar musiqa va san’at maktabidan boshqasiga o‘tkazilgan o‘quvchilar tomonidan o‘qishni davom ettirish uchun tanlangan bolalar musiqa va san’at maktabiga mazkur Nizomning 9.6 -bandida nazarda tutilgan arizadan tashqari quyidagi hujjatlar taqdim etiladi:

o‘qigan joyidan ma’lumotnoma;

o‘quvchining baholar (o‘zlashtirish) tabeli;

yakka tartibdagi ish rejasi (musiqa yo‘nalishlari uchun).

9.14. O‘quvchini bir Ta’lim yo‘nalishidan boshqa Ta’lim yo‘nalishiga o‘tkazish bolalar musiqa va san’at maktabidagi Ta’limning birinchi va ikkinchi yilida amalga oshiriladi.

Yuqori sinflarda bir Ta’lim yo‘nalishidan boshqa Ta’lim yo‘nalishiga o‘tkazishga yo‘l qo‘yilmaydi.

9.15. Bir Ta’lim yo‘nalishidan boshqasiga o‘tkazish maktab direktorining buyrug‘iga asosan besh kishidan iborat tarkibda tuziladigan o‘quvchilarning o‘qishini bir Ta’lim yo‘nalishidan boshqasiga ko‘chirish komissiyasining (bundan buyon matnda ko‘chirish komissiyasi deb yuritiladi) qaroriga asosan amalga oshiriladi.

9.16. Ko‘chirish komissiyasi tarkibiga bolalar musiqa va san’at maktabi direktori, direktorning o‘quv-ma’rifiy ishlar bo‘yicha o‘rinbosari va pedagog xodimlar kiritiladi. Direktor ko‘chirish komissiyasi raisi hisoblanadi.

Ko‘chirish komissiyasi o‘quv yili davomida faoliyat yuritadi.

9.17. Ko‘chirish komissiyasi tomonidan bir Ta’lim yo‘nalishidan boshqasiga o‘tkazishda o‘quvchining maktabdan tashqari Ta’limga qo‘yiladigan mazkur yo‘nalish bo‘yicha davlat talablarining minimal darajasini bilishi hisobga olinadi.

9.18. 20-son BMSMda o‘quvchilar kontingenti bir yilda bir marta - sentyabr oyida tasdiqlanadi.

9.19. 20-son BMSM direktori bilan o‘qishga qabul qilingan o‘quvchilarning ota-onalari o‘rtasida o‘qish muddatiga shartnoma tuziladi.

9.20. 20-son BMSM o‘quvchilarining huquqlari quyidagilardan iborat:

- maktabdan tashqari Ta’limga qo‘yilgan davlat talablari asosida ixtiyoriy ravishda Ta’lim olish;
- qiziqishiga ko‘ra Ta’lim yo‘nalishini tanlash;
- bir necha Ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bilim olish;
- insoniy qadr-qimmatining hurmat qilinishini talab qilish, vijdon erkinligi,

axborot erkinligi, o‘z qarashlari va e'tiqodini ifodalash;

• maktabning o‘quv va ish faoliyatini takomillashtirishga oid takliflar berish.

9.21. 20-son BMSM o‘quvchilari qonunchilik hujjatlarida belgilangan boshqa huquqlarga ham ega bo‘lishi mumkin.

9.22 20-son BMSM o‘quvchilarning majburiyatlari quyidagilardan iborat:

• maktabning ichki tartibi qoidalariga rioya qilish;

• maktabning moddiy-texnik bazasidan samarali foydalanish va uni asrab-avaylash;

• jamoatchilik ishlarida faol ishtirok etish;

• o‘z ijodiy qobiliyatini rivojlantirish, bilimlarni mustaqil egallash ko‘nikmasini hosil qilish va uni amalda qo‘llash.

9.23 20-son BMSM o‘quvchilariga qonunchilik hujjatlariga asosan boshqa majburiyatlar ham yuklatilishi mumkin.

10-bob. O‘quv-tarbiyaviy va ilmiy uslubiy ish

10.1. Ta’lim jarayonining maqsadi bolalarning ijodiy salohiyatini yanada keng ochib berish, musiqa va san’atning boshqa turlarini chuqurroq tushunishi hamda ularga nisbatan mehr-muhabbat uyg‘otish, musiqa va tasviriy san’at sohalarida jahon buyuk merosini o‘rganib bilishlari uchun shart-sharoitlar yaratishdan iborat.

10.2 Ta’lim jarayonining asosiy vazifalari quyidagilar hisoblanadi:

• o‘quvchilarga ta’lim va tarbiya berish uchun har tomonlama yondashuvni ta’minlash;

• o‘quvchilarga o‘zlarining maktabdan tashqari ta’lim bo‘yicha nazariy va amaliy bilimlarini shakllantirishda yordam berish;

• har bir o‘quvchining bilim darajasi va ijodiy imkoniyatlarini aniqlash va rivojlantirish;

• o‘quvchilarni o‘qitish va tarbiyalash sifatini yaxshilash maqsadida o‘quv-tarbiya va uslubiy ishlarni takomillashtirish;

• o‘quvchilar o‘z qiziqishlari bo‘yicha kasb-hunarning boshlang‘ich sirlarini egallashlarida ota-onalarga ko‘maklashish;

• o‘quvchilarning mustaqil bilim olishlari va ijodiy mehnat qilishlariga shart-sharoitlar yaratish;

• maktabdan tashqari ta’lim sifatini yanada oshirish;

• maktabdan tashqari ta’lim to‘g‘risidagi qonun hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa vazifalarning amalga oshirilishini ta’minlash.

10.3. 20-son BMSM O‘zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirining 2015-yil 31-martdagi 7-mh-son buyrug‘i *(ro‘yxat raqami 2663, 2015-yil 9-aprel)* bilan tasdiqlangan “Maktabdan tashqari ta’limga qo‘yiladigan davlat talablari”ni amalga

oshirilishini ta'minlaydi.

10.4. 20-son BMSMda o'quv-tarbiya jarayonini tashkil etish quyidagi shakllarda amalga oshiriladi:

- o'quvchilar bilan guruh bo'yicha va yakka tartibda mashg'ulotlar olib borish;
- o'quvchilarning mustaqil ishi;
- nazorat darslari;
- akademik kontsertlar, texnik sinovlar;
- mustaqil ravishda ishlangan ijodiy mahsulotlar ko'rgazmasi;
- ko'rik-tanlov, festivalь, ustoz saboqlari;
- sinfdan sinfga o'tkazish va bitiruv imtihonlari.

10.5. O'quvchilarning bilimi va ijodiy mahorati quyidagi tartibda baholanadi:

5 (a'lo), 4 (yaxshi), 3 (qoniqarli), 2 (qoniqarsiz).

10.6. Yakka tartibda o'quv mashg'ulotlarini olib boradigan pedagoglar har bir o'quvchiga o'quv yili uchun shaxsiy ish rejasi, guruhli tartibda o'quv mashg'ulotlarini olib boradigan Pedagoglar taqvimiy ish rejasi tuzadilar.

10.7. 20-son BMSMda musiqa (fortepiano, torli cholg'ular, estrada cholg'u ijrochiligi, xalq cholg'ulari, damli va zarbli cholg'ular, an'anaviy cholg'u ijrochiligi, an'anaviy xonandalik, akademik xonandalik, estrada xonandaligi) va san'at (xoreografiya, tasviriy san'at, amaliy san'at, teatr san'ati) ta'lim yo'nalishlari mavjud bo'lib, bolalarni 1-sinfga qabul qilish yoshi va o'qish muddatlari quyidagicha belgilanadi:

T/r	Ta'lim yo'nalishlari	Qabul yoshi	O'qish muddati
	Musiqa yo'nalishi		
1.	Fortepiano	6-9	7 yil
2.	Torli cholg'ular	6-9	7 yil
3.	Estrada cholg'u ijrochiligi: fortepiano, torli cholg'ular; damli va zarbli cholg'ular	6-9; 6-11	7 yil; 5 yil
4.	Xalq cholg'ulari	6-11	5 yil
5.	Damli va zarbli cholg'ular	6-11	5 yil
6.	An'anaviy cholg'u ijrochiligi	6-11	5 yil
7.	An'anaviy xonandalik	6-11	5 yil
8.	Akademik xonandalik	6-11	5 yil
9.	Estrada xonandaligi	6-11	5 yil

San'at yo'nalishi			
10.	Xoreografiya	6-11	5 yil
11.	Tasviriy sa'nat	6-11	5 yil
12.	Amaliy san'at	6-11	5 yil
13.	Teatr san'ati	6-11	5 yil

10.8. O'quv yili maktabda 2-sentyabrdan kelgusi yilning 31-may kuniga qadar davom etadi va to'rtta chorakka bo'linadi.

O'quv-tarbiya jarayonini tashkil etishda quyidagi muddatlarga amal qilinadi:

o'quv yilining davomiyligi – 34 hafta;

o'quv haftasining davomiyligi – 6 kun;

dars mashg'ulotining davomiyligi – 45 daqiqa;

dars mashg'ulotlari oralig'idagi tanaffusning davomiyligi – 5 daqiqa.

10.9. Mehnat to'g'risidagi qonunchilik hujjatlarida bayram (ishlanmaydigan) kuni deb belgilangan kunlarda dars mashg'ulotlari o'tkazilmaydi.

10.10. Bayram (ishlanmaydigan) kunlariga to'g'ri kelib qolgan dars mashg'ulotlarining mavzulari o'quv dasturlarini ixchamlashtirgan holda keyingi dars mashg'ulotlarida o'tkaziladi.

10.11. O'quv yili davomidagi ta'tillarning muddatlari quyidagicha belgilanadi:

kuzgi ta'til – 4-noyabrdan boshlab 6 kalendar kun;

qishki ta'til – 28-dekabrdan boshlab 14 kalendar kun;

bahorgi ta'til – 21-martdan boshlab 7 kalendar kun;

yozgi ta'til – 1-iyundan (san'at yo'nalishlari o'quvchilari uchun 16-iyundan) boshlab 2-sentyabrgacha.

10.12. Ta'tilning oxirgi kuni bayram (ishlanmaydigan) kunga to'g'ri kelib qolgan taqdirda dars mashg'ulotlari keyingi ish kunidan boshlab davom ettiriladi.

10.13. Choraklar oralig'idagi ta'tillar davrida bolalar musiqa va san'at maktabining pedagog xodimlari tomonidan mashg'ulotlarning o'ziga xos ijodiy dasturlarini ishlab chiqish, o'zlashtirishi past bo'lgan o'quvchilarning bilim saviyasini tahlil qilish va ular bilan qo'shimcha ishlash, ularga maslahatlar berish, ota-onalar va o'quvchilar o'rtasida musiqa va san'atning inson ma'naviy va madaniy saviyasini oshirishdagi o'rnini targ'ib-tashviq qilish maqsadida tadbirlar tashkil etish, o'quvchilar uchun shaxsiy va taqvimiy ish rejalari tuzish kabi ishlar amalga oshiriladi.

10.14. 20-son BMSMda sinfdan sinfga o'tkazish va bitiruv imtihonlari har yili 10-maydan 31-mayga qadar o'tkaziladi.

10.15. 20-son BMSM bitiruvchilariga o'qishni tugatayogan yilining iyun oyida

o‘qishni tugatganligi to‘g‘risida qonun hujjatlariga muvofiq shakldagi guvohnoma beriladi.

10.16. 20-son BMSMni tugatishiga bir yil qolgan o‘quvchilarga ota-onalari arizasiga va mutaxassislik o‘qituvchisining tavsiya xatiga asosan pedagogik kengash qarori bilan iqtidorli bolalarning yoshini, umumiy o‘rta ta’lim maktabida tahsil olayotgan sinfini, o‘quv rejasining bajarilishini inobatga olgan holda o‘qish muddati bir yilga qisqartirilishi mumkin.

10.17. O‘quvchilar maktabdan quyidagi holatlarda chetlashtirilishi mumkin:

- o‘z xohishiga binoan;
- o‘qishning boshqa bolalar musiqa va san’at maktabiga ko‘chirilishi munosabati bilan;
- salomatligi tufayli (tibbiy komissiya ma’lumotnomasi asosida);
- akademik o‘zlashtira olmaganligi (qarzdorligi) uchun;
- o‘quv intizomini va ichki tartibi qoidalarini buzganligi uchun;
- o‘qish uchun belgilangan to‘lovning o‘z vaqtida amalga oshirilmaganligi sababli (to‘lovdan ozod etilgan o‘quvchilar bundan mustasno);
- o‘quvchining sud tomonidan ozodlikdan mahrum etilganligi munosabati bilan;
- vafot etganligi sababli.

Direktorning o‘quvchini bolalar musiqa va san’at maktabidan chetlashtirish to‘g‘risidagi buyrug‘iga quyidagilardan biri asos bo‘ladi:

- ota-onaning arizasi, pedagogik kengash qarori, o‘qituvchining bildirishnomasi.

10.18. Ota-onalarning arizasi asosida o‘quvchiga bolalar musiqa va san’at maktabi direktorining buyrug‘iga muvofiq bir yil muddatga akademik ta’til berilishi mumkin.

10.19. Bitiruv imtihonlarini topshira olmagan o‘quvchilarga bolalar musiqa va san’at maktabida o‘qiganligi to‘g‘risida ma’lumotnoma beriladi.

10.20. 20-son BMSMda o‘quvchilarga ta’lim berish yakka tartibda yoki bir xil yoshdagi va turli yoshdagi bolalar guruhlarida ularning qiziqishlariga ko‘ra bir yoki bir necha ta’lim yo‘nalishlari bo‘yicha amalga oshiriladi.

10.21. 20-son BMSMda ta’lim jarayoni davlat tilida va boshqa tillarda olib boriladi.

11-bob. 20-son BMSMning mol-mulki va mablag‘lari

11.1. 20-son BMSM faoliyatini moliyalashtirish belgilangan tartibda tasdiqlangan va ro‘yxatdan o‘tkazilgan xarajatlar smetasiga muvofiq amalga oshiriladi.

Maktab o‘ziga biriktirilgan mol-mulkni va xarajatlar smetasi bo‘yicha ajratilgan mablag‘larni qonun hujjatlariga muvofiq tasarruf etadi.

11.2. 20-son BMSM faoliyatini moliyalashtirish quyidagi manbalar hisobiga amalga oshiriladi:

- O‘zbekiston Respublikasi Davlat byudjeti mablag‘lari;
- ota-onalar to‘lovi mablag‘lari;
- byudjetdan tashqari qo‘shimcha pullik xizmatlardan tushgan mablag‘lar;

11.3. 20-son BMSMda quyidagi pullik xizmatlar amalga oshirilishi mumkin:

- o‘quvchilar va pedagog xodimlar tomonidan tayyorlangan mahsulotlar va buyumlarni sotish;
- qo‘shimcha ta’lim xizmatlari (ayrim sabablarga ko‘ra BMSMga o‘qishga qabul qilinmagan yoshi chegaralanmagan shaxslar);
- xo‘jalik faoliyatidan, qonun hujjatlarida taqiqlanmagan shartnoma asosida pulli xizmat ko‘rsatish;
- o‘quvchilar va pedagog xodimlar tomonidan o‘quv-tarbiya jarayoniga ta'sir etmagan holda badiiy kechalar, kontsert va teatr tomoshalari tashkil etish;
- musiqa va san'at asbob, uskunalarini ta'mirlash;
- ovoz yozish studiya xizmatlari;
- jismoniy va yuridik shaxslarning qonunchilik hujjatlarida taqiqlanmagan homiylik xayriyalari, mahalliy va xalqaro tashkilotlarning grantlari;
- asosiy mashg‘ulotlardan tashqari paytda bo‘sh binolar, xonalar, asbob-uskunalarni ijaraga berish;
- kam ta’minlangan oilalar farzandlari va qarovchisiz qolgan o‘quvchilarga o‘quv yili davomida uyda mustaqil foydalanish uchun sharoitdan kelib chiqib, cholg‘u asboblar, uskunalar va o‘quv qo‘llanmalar vaqtincha bepul berilishi mumkin.
- qonunchilik hujjatlarida taqiqlanmagan faoliyati bo‘yicha boshqa pullik xizmatlar.

11.4. Qonunchilik hujjatlarida taqiqlanmagan faoliyatdan olingan daromad hisobiga sotib olingan mol-mulk bolalar musiqa va san'at maktabining mol-mulki tarkibiga kiritiladi.

11.5. Maktabning mol-mulki va pul mablag‘lari sarflanishi uchun bevosita uning direktori javobgar hisoblanadi.

11.6. 20-son BMSM tomonidan qonunchilik hujjatlariga muvofiq moliyaviy va statistik hisobot yuritiladi.

11.7. 20-son BMSM xodimlarini moddiy va ma’naviy rag‘batlantirish hamda ish haqiga ustamalar qonun hujjatlariga muvofiq belgilanadi.

11.8. Maktab shtatidagi xodimlar soni uning namunaviy shtatlariga muvofiq belgilanadi.

11.9. 20-son BMSMning moddiy-texnika ta'minoti va kadrlar bilan ta'minlanishi belgilangan normativlarga muvofiq ehtiyojlar asosida amalga oshiriladi.

11.10. 20-son BMSM tegishli mahalliy davlat hokimiyati organlari bilan birgalikda o'zining moddiy-texnika bazasini mustahkamlash chora-tadbirlarini amalga oshiradi.

12-bob. 20-son BMSMni qayta tashkil etish va tugatish

12.1. 20-son BMSM qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda qayta tashkil etilishi va tugatilishi mumkin.

12.2. 20-son BMSMni qayta tashkil etish yoki tugatish qonunchilik hujjatlariga muvofiq o'quv yili yakunida muassis tomonidan amalga oshiriladi.

12.3. Tugatilgan bolalar musiqa va san'at maktabining muassisi o'quvchilarni ota-onalarning roziligi bilan boshqa bolalar musiqa va san'at maktabiga o'tkazish mas'uliyatini oladi.

12.4. 20-son BMSM tugatilgan taqdirda uning pul mablag'lari va mol-mulkidan, uning majburiyatlarini qoplash bo'yicha to'lovlar chegirilgan holda, qonunchilik hujjatlariga hamda bolalar musiqa va san'at maktabi Nizomiga muvofiq foydalaniladi.

13-bob. Yakuniy qoidalar

13.1. 20-son BMSM qonunchilikda belgilangan tartibda maktabdan tashqari ta'lim bo'yicha xalqaro hamkorlikni yo'lga qo'yishi mumkin.

Ularning xalqaro hamkorligi shartnomalar asosida xorijiy tashkilotlar bilan pedagogik axborot va tajriba almashish, pedagog xodimlarning malaka oshirishi hamda stajirovka o'tashi shaklida amalga oshirilishi mumkin.

13.2. 20-son BMSMda uning ish faoliyati bilan bog'liq bo'lmagan tashkilotlar, jumladan, siyosiy partiyalar va harakatlar tashkil etilishiga va faoliyat yuritishiga yo'l qo'yilmaydi.

13.3. Mazkur Nizomda aks ettirilmagan masalalar yuzasidan vujudga kelgan muammoli vaziyatlar qonun hujjatlariga muvofiq hal etiladi.

13.4. 20-son BMSM Nizomiga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish uni tasdiqlash tartibiga muvofiq amalga oshiriladi.

20-son BMSM direktori **Sh.X. Djalalova**